

виях: Труды Академии МВД СССР. - М.: Академия МВД СССР, 1991. - С. 113-121.

7. Полохов В.И. Об опыте организации подготовки и использования личного состава Карагандинской высшей школы МВД СССР в предупреждении групповых нарушений общественного порядка / В.И. Полохов // Совершенствование деятельности органов внутренних дел и внутренних войск по предупреждению и пресечению массовых беспорядков. - М.: Академия МВД СССР, 1991. - С. 157-159.

8. Дубко Ю.В. Спеціальна тактика: набуваємо досвіду викладання / Ю.В. Дубко, І.В. Іванов // Інформаційний бюлетень навчально-методичного центру. - К., 1995. - Вип. 4. - С. 30-34.

9. Дубко Ю.В. Управление органами внутренних дел в особых условиях / Ю.В. Дубко. - Луганск: РИО ЛАВД, 2004. - 776 с.

10. Копан О.В. Забезпечення внутрішньої безпеки України: теоретико-управлінські засади. Введення в поліцейську стратегію / О.В. Копан. - К.: НАВС МВС

України, 2001. - 424 с.

11. Іванов С.І. Нормативно-правові засади всебічного забезпечення спеціальних операцій органів внутрішніх справ України. Дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец.: 21.07.05 - "Службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку" / С.І. Іванов. - Сімферополь, 2011. - 239 с.

12. Статут бойової служби військ внутрішньої та конвойної охорони: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10.11.91 № 761-22 "Про затвердження статутів військ внутрішньої та конвойної охорони".

13. Гиленсен В.М. Полиция ФРГ: организация и деятельность / В.М. Гиленсен. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1973. - 116 с.

Дубко Ю. В.

*доктор юридичних наук, професор
Кримського факультету*

ОДУВС

Надійшла до редакції: 18.10.2013

УДК 351.743

АНАЛІЗ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРИ МВС УКРАЇНИ ЯК ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ

Клименко В. М.

Дослідження правосуб'єктності ДСО при МВС України зумовлене тим, що вона відображає й закріплює правове становище служби як учасника суспільних відносин, визначає межі взаємодії та взаємовідносини служби як суб'єкта правоохоронної діяльності.

На актуальність проблеми дослідження різних аспектів діяльності ДСО при МВС України як правоохоронного органу й суб'єкта охоронної діяльності вказують численні теоретичні дослідження й висновки вітчизняних науковців, зокрема таких, як: О.М. Бандурка, В.Т. Білоус, В.М. Гірич, І.І. Горінецький, В.М. Зінченко, А.Т. Комзюк, А.М. Кучук, О.М. Мельник, О.М. Музичук, В.Г. Фатхутдінов та ін. Разом з тим, актуальним є вивчення проблематики особливостей правосуб'єктності ДСО при МВС України.

Метою статті є здійснення аналізу наукової думки щодо характеристики правосуб'єктності Державної служби охорони при МВС України як правоохоронного органу.

Більшість учених, які займалися аналізом поняття "правосуб'єктність", зазначає, що саме правосуб'єктність є визначальною властивістю суб'єктів правовідносин. На думку С.С. Алексєєва, правосуб'єктність за своєю роллю й специфічними функціями в механізмі правового регулювання виступає як засіб фіксації (закріплення) кола суб'єктів - осіб, які володіють здатністю бути носіями суб'єктивних юридичних прав і обов'язків [1, 140].

Учені-теоретики запевняють, що правосуб'єктність є категорією юридичної науки, яка відповідає цілям визначення кола суб'єктів, що можуть виступати учасниками правових відносин. На їх думку, той, хто володіє правосуб'єктністю, і є суб'єктом права, тобто суб'єктом правовідносин.

При цьому слід зауважити, що правосуб'єктність свідчить про здатність суб'єкта брати участь у правовідносинах, незалежно від його реальної участі в них [2, 207].

Наука адміністративного права визначає правосуб'єктність державних органів як здатність виступати суб'єк-

тами правовідносин, що охоплюють правоздатність, дієздатність і деліктоздатність, а також наголошує на тому, що це є їхньою основною властивістю [3, 62; 4, 60].

Безумовним є те, що ДСО при МВС України, виконуючи передбачені функції, які однаковою мірою забезпечують виконання покладених на них законодавством завдань, здійснює правоохоронну діяльність. А отже, за характером і змістом діяльності ДСО при МВС України наділена ознаками правосуб'єктності правоохоронного органу. У зв'язку з цим, доцільно звернутися до визначення такого поняття, як "правоохоронна діяльність". Як і поняття "правоохоронні органи", термін "правоохоронна діяльність" досить широко використовується в практиці та в юридичній літературі. Проте поняття "правоохоронна діяльність" і "правоохоронні органи" не мають в адміністративній та інших юридичних науках єдиного визначення, що призводить до численних дискусій з цього приводу. Незважаючи на те, що в наукових колах існує значна кількість поглядів, які неоднозначно, а інколи діаметрально протилежно розглядають питання правоохоронної діяльності та правоохоронних органів, при цьому по-різному трактуючи саме їх правоохоронну діяльність, наразі залишаються недослідженими, зокрема, саме поняття, ознаки, зміст, структура, напрями, методологія, правове регулювання тощо такої діяльності [5].

Лінгвістичний аналіз терміна "правоохоронна діяльність" указує, що слово "правоохоронна" походить від слів "право" і "охороняти". Словники дають таке визначення слова "охороняти", як "стеречь, беречь, оберегать, сторожить, караулить, боронить, защищать, безопасить, крыть, отстаивать, заступать, держать в целостности, сохранять, спасать" [6, 774].

Як вказує В. Мельник, термін "охорона прав" традиційно визначають як сукупність правового забезпечення тих чи інших відносин, тієї чи іншої діяльності. Автор запевняє, що охорона прав - це правове регулювання відносин, які складаються в процесі будь-якої діяль-

ності, починаючи від виникнення цих відносин і до їх припинення [7, 110].

З точки зору М. Лапчинського, головним змістом будь-якого права є охорона політичних, економічних та інших інтересів, що превалюють у суспільстві. Термін "охорона" розуміється й вживається прихильниками такої позиції в широкому соціальному розумінні, що передбачає "ї закріплення, і сприяння розвитку, і регулювання" [8, 89].

Аналізуючи поняття охорони прав, І. Ігонін пропонує розуміти їх як складову частину їх забезпечення, яка містить: адекватне законодавче закріплення правомочності суб'єктів права; процесуальний порядок реалізації правомочності [9, 13]. Під охороною прав деякі автори пропонують уважати "...всю сукупність заходів, що забезпечують нормальний хід реалізації прав, до яких належать заходи не тільки правового, але й економічного, політичного, організаційного та іншого характеру, спрямовані на створення необхідних умов для здійснення суб'єктивних прав". Що стосується власне правових заходів охорони, то до таких належать усі заходи, за допомогою яких забезпечуються як розвиток правовідносин в їх нормальному непорушеному стані, так і відновлення порушених чи оспорюваних прав та інтересів [10, 226]. А от на думку інших дослідників, охорона - це встановлення загального правового режиму, а під заходами, що застосовуються тоді, коли права порушені, оспорені чи невизнані, автори розуміють поняття "захисту" [11, 217].

Як зазначав Л.С. Явич, охорона будь-якого права реалізується завдяки правоохоронній діяльності держави [12, 5]. Тобто охоронна діяльність має безпосередній зв'язок з правоохоронною діяльністю.

У свою чергу, М.І. Нелеп та О.О. Мережко зазначають, що правоохоронна діяльність містить заходи щодо профілактики правопорушень, тобто вона здійснюється навіть тоді, коли правам і свободі людині нічого не загрожує, тоді як механізм захисту включає заходи щодо відновлення порушених прав неправомірними діями. "Захисник втручається безпосередньо в порушення, яке вже трапилося, яке є неминучим, чи вже попереджено" [13, 29]. На думку О. Соколенко, правоохоронна діяльність є одним з ключових напрямів державної діяльності, у рамках якого здійснюється усунення порушень прав, свобод та інтересів людини й громадянина, а також інтересів суспільства й держави, забезпечуючи при цьому стабільність і сталість конституційного ладу, державного будівництва та суспільного розвитку [14]. Під правоохоронною діяльністю В. Баштанник і Ю. Земляков розуміють таку державну діяльність, яка здійснюється з метою охорони права спеціально уповноваженими органами шляхом застосування юридичних заходів впливу [15].

У теорії держави та права правоохоронну діяльність визначають як складову частину правозастосування, сутність якої полягає в тому, що: а) зазначена діяльність реалізовується в установленому законом порядку з дотриманням передбачених процедур; б) правоохоронна діяльність здійснюється уповноваженими на це суб'єктами (як спеціально створеними для її забезпечення, так і органами державної влади, до компетенції яких віднесено здійснення правоохоронної функції), укомплектованими фахівцями певного напрямку підготовки, забезпечені необхідною матеріально-технічною базою; в) правоохоронна діяльність безпосередньо втілюється за допомогою юридичних заходів впливу (заходів державного примусу із застосуванням стягнень, можли-

вістю використання методів запобігання протиправним діям та їх профілактики); г) указані заходи юридичного впливу застосовуються в чіткій відповідності до вимог законодавства; д) у разі встановлення факту порушення правоохоронна діяльність полягає в розгляді справ про правопорушення й застосуванні правових санкцій чи відмови від їх застосування [5].

З огляду на наведене, слід розглядати правоохоронну діяльність:

- у широкому значенні як діяльність усіх учасників суспільних відносин, яка забезпечує додержання прав і свобод громадян, їх реалізацію, законність і правопорядок;

- у вузькому значенні як діяльність спеціально уповноважених державних органів щодо забезпечення додержання прав і свобод громадян, їх реалізації, законності та правопорядку, яка здійснюється в установленій законом формі відповідно до компетенції того чи іншого органу [16, 6-8; 17, 3-4; 18, 18-21].

Правоохоронна діяльність спрямована на здійснення контролю за відповідністю діяльності суб'єктів права юридичним приписам, її правомірністю, а в разі виявлення правопорушення - застосування до правопорушника відповідних засобів, спрямованих на поновлення порушеного правопорядку (державного примусу) та забезпечення контролю за виконанням призначеного виду стягнення [19, 31].

Отже, правоохоронна діяльність - це, насамперед, діяльність держави через спеціально створені нею органи. Вона передбачає спеціальне матеріально-технічне забезпечення, озброєння, пільги для працівників, які належать до правоохоронних органів і здійснюють правоохоронну діяльність [20].

Правоохоронна діяльність може здійснюватися на підставі та в межах закону: тоді, як слушно зауважує В.М. Зінченко, ця діяльність законна й правомірна [21]. Втім, як зазначає В.М. Гірич, у чинному законодавстві України поняття "правоохоронна діяльність" і "правоохоронні органи" визначаються одне через одного, відсутні нормативно визначені критерії, за якими певна діяльність чи органи можуть бути віднесені до правоохоронних [22].

Так, у Конституції України поняття "правоохоронні органи" трапляється лише один раз у нормах ч. 2 ст. 17, де зазначено, що забезпечення державної безпеки й захисту державного кордону покладається на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація й порядок діяльності яких визначаються законом [23]. У коментарі до норм ч. 2 ст. 17 Основного Закону, підготовленого Інститутом законодавства Верховної Ради України, до правоохоронних органів авторами віднесено: СБУ, внутрішні війська МВС України, міліцію та деякі інші державні структури, статус яких нині визначається підзаконними актами [24, 58-61].

Варто зазначити, що в чинному законодавстві поняття "правоохоронні органи" визначається нечітко, суперечливо й непослідовно, що має негативний вплив на діяльність зазначених органів, оскільки безпосереднім чином стосується адміністративно-правового регулювання цих органів, їх адміністративно-правового й соціального статусу тощо.

Так, нормами ч. 5 ст. 1 Закону України "Про основи національної безпеки України" від 19 червня 2003 р. правоохоронні органи визначено як "органи державної влади, на які Конституцією й законами України покладено здійснення правоохоронних функцій" [25]. Водночас

нормами ч. 3 ст. 1 Закону України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами України” від 19 червня 2003 р. під правоохоронними органами визначено “державні органи, які відповідно до законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції” [26].

Аналіз норм зазначених законів дає змогу вказати на недоліки й розбіжності у визначенні поняття “правоохоронні органи”. Так, визначення “правоохоронні органи” в нормах Закону України “Про основи національної безпеки України” від 19 червня 2003 р. [25] є дещо вужчим, на відміну від норм Закону України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами України” від 19 червня 2003 р. [26]. Зокрема, норми першого закону до правоохоронних органів відносять “органи державної влади”, що є дещо вужчим за “державні органи”, зазначені в нормах другого закону. З іншого боку, слід вказати на те, що не всі органи державної влади є правоохоронними органами, зокрема й ті, які виконують правоохоронні функції. Наприклад, з назви Закону України “Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів України” від 23 грудня 1993 р. з формулювання випливає, що законодавець розмежовує працівників правоохоронних і судових органів [25].

На думку професора О.М. Музичука, застосування визначення правоохоронних органів як “державних” має позитивний аспект, а саме дає змогу відмежувати їх від цілої низки недержавних органів (формувань, організацій), які здійснюють правоохоронну діяльність (громадських формувань правоохоронної спрямованості, служб безпеки й охорони приватних організацій і підприємств, правозахисних організацій, адвокатури та нотаріату тощо) [27, 164].

Також варто звернути увагу на те, що норми зазначених законів України, як і багатьох інших законодавчих актів, не містять поняття та перелік правоохоронних і правозастосовних функцій. Також юридично невизначеним залишається поняття правоохоронної діяльності. Проте варто звернути увагу на те, що деякі правоохоронні органи, наприклад, міліцію та прокуратуру, у нормах законів, що визначають їх статус, прямо не названо правоохоронними [28; 29].

Підсумовуючи викладене, необхідно зазначити, що ДСО при МВС України є різновидом правоохоронного органу, діяльність якого включає в себе забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів; запобігання правопорушенням та їх припинення; охорону й забезпечення громадського порядку; захист власності від злочинних посягань; участь у наданні соціальної й правової допомоги громадянам, сприяння в межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов’язків.

Література

1. Алексеев С.С. Общая теория права [текст]: [У 2 т.] / С.С. Алексеев. - М.: Юрид. лит., 1982. - Т. 2. - 360 с.
2. Лебедев К.К. Понятие о содержании хозяйственной правосубъектности // Межвузовский сборник научных трудов [текст]: / К.К. Лебедев. - Свердловск, 1985. - 168 с.
3. Бахрах Д.Н. Административное право [текст]: [учебник] / Д.Н. Бахрах. - М.: БЭК, 1999. - 386 с.
4. Гусарев С.Д., Олійник А.Ю., Слюсаренко О.П.

Тематичний словник термінів та визначень з курсу теорії держави і права [текст]: [словник] / [С.Д. Гусарев, А.О. Олійник, О.П. Слюсаренко]. - К., 1996. - 75 с.

5. Лисенко О. Правоохоронна діяльність митних органів [текст]: / О. Лисенко. - [Електронний ресурс]: http://irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe

6. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка [текст]: [словарь] [Т. 1-4] / В.И. Даль - М., 1994 р. - 736 с.

7. Мельник О.М. Цивільно-правова охорона інтелектуальної власності в Україні [текст]: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. - К., 2004. - 403 с.

8. Лапчинский М.В. Некоторые аспекты исследования понятия “юридические средства охраны гражданских прав” [текст]: / М.В. Лапчинский // Государство и право. - 2003. - № 5. - С. 88-90.

9. Игонин С.В. Институт личной неприкосновенности работников правоохранительных органов в законодательстве современной России [текст]: автореф. дис.... канд. юрид. наук / С.В. Игонин. - М., 2000. - 22 с.

10. Гражданское право [текст]: [учебник в 3 т.] / [Н.Д. Егоров, И.В. Елисеев, А.А. Иванов и др.] / [отв. ред. А.П. Сергеев, Ю.К. Толстой] - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2005. - Т. 1. - 2005. - 226 с.

11. Гаврилов Э.П. Комментарий к Закону об авторском праве и смежных правах [текст]: / Э.П. Гаврилов. - М.: Правовая культура, 1996. - 250 с.

12. Явич Л.С. Общая теория права [текст]: / Л.С. Явич. - Л.: Изд-во ЛГУ, 1976. - 428 с.

13. Нелеп М.І., Мережко О.О. Силовий захист прав людини [текст]: / [М.І. Нелеп, О.О. Мережко]. - К., 1998. - 207 с.

14. Соколенко О. Напрями правоохоронної діяльності: особливості теоретичного розуміння [текст]: / О. Соколенко [текст]: // [Електронний ресурс]: http://papers.univ.kiev.ua/jurydychni_nauky/articles/Directions_enforcement_features_theoretical_understanding_19885.pdf.

15. Баштанник В., Земляков Ю. Сутність і зміст правоохоронної діяльності в системі публічного управління [текст]: / [В. Баштанник, Ю. Земляков] // [Електронний ресурс]: www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/.../12bvvsru.pdf.

16. Судебные и правоохранительные органы Украины [текст]: [учебник] / [под ред. А.М. Бандурки]. - Х.: Ун-т внутр. дел, 1999. - 350 с.

17. Чувилев А.А. Правоохранительные органы: [текст]: [учеб. пособие] / [А.А. Чувилев, Ан.А. Чувилев]. - М.: Юриспруденция, 2000. - 176 с.

18. Бондаренко І. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки [текст]: / І. Бондаренко // Право України. - 2003. - № 4. - С. 18-21.

19. Правоприменение в Советском государстве [текст]. - М.: Юрид. лит., 1985. - 304 с.

20. До визначення понять “правозахисний” та “правоохоронний”: постановка проблеми [текст]: // Наше право. - 2004. - № 1 [текст]: // [Електронний ресурс]: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/112915;jsessionid=B6F38D3CE4D64E195A2753A9D229D5B1>.

21. Зінченко В.М. Законність, права людини та правоохоронна діяльність [текст]: / В.М. Зінченко // [Електронний ресурс]: kul.kiev.ua/images/chasop/2011_3/55.pdf.

22. Гірич В.М. До проблеми визначення базових понять у контексті реформування правоохоронних органів [текст]: [Аналітична записка]: Національний

інститут досліджень при Президентові України / В.М. Гірич // [Електронний ресурс]: <http://www.niss.gov.ua/articles/1153/>.

23. Конституція України [текст]: офіц. текст: [прийнята на 5 сесії Верховної Ради від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР] // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.

24. Коментар до Конституції України [текст]: / [під ред. А.І. Осауленка]. - К.: Інститут законодавства Верховної ради України, 1996. - 367 с.

25. Про основи національної безпеки України [текст]: офіц. текст: Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 39. - С. 351.

26. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави [текст]: офіц. текст: Закон України від 19 червня 2003 р. № 975-IV // Відомості Верховної Ради України від 14 жовтня 2003 р. - 2003. - № 46. - С. 366.

27. Музичук О.М. Контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні: адміністративно-правові засади

організації та функціонування [текст]: дис.. на здоб. наук. ступ. д.ю.н. / О.М. Музичук // Харківський національний університет внутрішніх справ. - Х., 2010. - 481 с.

28. Про міліцію [текст]: офіц. текст: Закон України від 20 грудня 1990 р. № 565-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 4. - С. 20.

29. Про прокуратуру [текст]: офіц. текст: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1789-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 53. - С. 793.

30. Положення про Державну службу охорони при Міністерстві внутрішніх справ [текст]: офіц. текст: затв. постановою КМУ від 10 серпня 1993 р. № 615. - [Електронний ресурс]: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=615-93-%EF>.

*Клименко В. М.
здобувач Державного
науково-дослідного інституту
МВС України
Надійшла до редакції: 12.11.2013*

УДК 351.74

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ОВС ТА ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК ЯК НАПРЯМ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Пихтін М. П.

Політичне, економічне й соціальне оновлення суспільства в процесі розбудови демократичної правової держави зумовлює потребу приведення правових, організаційних, структурних та інших засад функціонування органів державної виконавчої влади у відповідність з новими умовами їх діяльності й розвитку. Органи внутрішніх справ повинні забезпечити реалізацію визначених і наданих їм повноважень, виходячи з пріоритетності прав і свобод людини.

Глибокі зміни соціально-економічних і політико-правових умов функціонування системи МВС України, курс нашої країни на євроінтеграцію, а отже, на чітку відповідність роботи ОВС європейським стандартам правоохоронної діяльності детермінують відхід від радянської моделі й потребу в переході від карального до соціально-сервісного змісту діяльності.

Питанням діяльності державних органів та їх кадровому забезпеченню приділялася значна кількість досліджень. У цьому напрямі працювали вчені-адміністративісти: В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, Є.В. Додін, В.К. Колпаков, Р.А. Калюжний, В.І. Олефір, Ю.І. Римаренко та ряд інших вчених. Разом з тим, проблеми залишаються.

Зробивши європейський вибір, Україна взяла на себе зобов'язання змінити роль і функції правоохоронних органів, які повинні відповідати принципам Ради Європи (висновок і рекомендація Парламентської Асамблеї РЄ від 26 вересня 1995 року № 190 (1995) щодо вступу України) [2].

Головною причиною необхідності реформування ОВС і внутрішніх військ України є також незадовільний стан боротьби зі злочинністю в державі, що зумовлює висунення перед ними нових завдань, необхідність перегляду стратегічних напрямів їхньої діяльності, пошук концептуально нових підходів до організації й здійснення охорони громадського порядку, розкриття й розслідуван-

ня злочинів, функціонування всіх структурних підрозділів системи МВС України, які б відповідали сучасним вимогам і тенденціям розвитку на рівні загальноєвропейських і світових стандартів.

Усе це істотно змінило умови функціонування й породило нові виклики для системи МВС України. До таких викликів належать:

- виникнення численних нових правовідносин в економічній і соціальній сферах, які призвели до появи нових складів правопорушень і збільшення їх кількості;
- поширення правового нігілізму;
- маргіналізація значної частини населення;
- зростання загрози тероризму, організованої злочинної діяльності, торгівлі людьми;
- високий рівень тяжких насильницьких і корисливо-насильницьких злочинів (умисних вбивств, тяжких тілесних ушкоджень, розбійних нападів, грабежів);
- розповсюдження наркоманії, особливо серед молоді;
- значне "омолодження" злочинності;
- поширення нелегальної міграції й незаконної діяльності мігрантів [1].

Сучасна модель МВС виявляє програмну несумісність з інноваційною формою розвитку - запровадженням нових форм і методів боротьби зі злочинністю. Спроби реформувати систему анклавним методом (як це мало місце, наприклад, у випадку зі створенням патрульної служби), не змінюючи системних умов діяльності, не забезпечуючи реформування технологічно, фінансово, кадрово, матеріально-технічно тощо, призводить до погіршення результатів діяльності міліції [2].

Особливо яскраво зниження результативності діяльності виявляється на прикладі профілактичної роботи ОВС, розкритті злочинів, стані роботи по попередженню злочинності неповнолітніх. Розглядаючи діяльність ОВС у сфері попередження правопорушень дітей, необхідно відмітити, що найбільш важливим є питання її ефективної організації.

© М.П. Пихтін, 2013